

HAMVAS BÉLA VÁROSI KÖNYVTÁR
TISZAÚJVÁROS, SZÉCHENYI U. 37.

**IFJÚSÁGI SAROK IGÉNYFELMÉRÉS
ELEMZÉSE
2022**

HAMVAS BÉLA VÁROSI KÖNYVTÁR
TISZAÚJVÁROS, SZÉCHENYI U. 37.

Elérési útvonal	server/KÖZPONTI DOKUMENTUMTÁR/ Minőségbiztosítás/Felmérések, Teljesítményértékelés/ Külső partnerek/Használói elégedettség- és igényfelmérések/2022/Ifjúsági sarok/Ifjúsági sarok igényfelmérés elemzése
Oldalszám	5. oldal
Készítette	Ujjné Tellér Gabriella Teljesítményértékelési csoport tag
Jóváhagyta	Minőségirányítási Tanács

a Minőségirányítási Tanács vezetője

könyvtárvezető

Több éve mutatkozó tendencia, hogy általában a beiratkozott olvasók száma, azon belül pedig a gyermekkönyvtári olvasók száma kismértékben, de fokozatosan csökken. Megfigyeléseink alapján gyakori, hogy kisgyermekként válnak könyvtári taggá, óvodás- és kisiskolás korban rendszeres látogatói a könyvtárnak, a kiskamasz kor beköszöntével azonban a látogatások száma fokozatosan csökken, majd teljesen elmaradnak a gyerekek.

Ennek a jelenségnek valószínűleg összetett okai vannak, a társadalmi és gazdasági változások, a technikai fejlődés mind befolyásolják. A napjainkban egyre szaporodó generációkutatások pedig egyenesen evolúciós változásokról szólnak. A változó körülményekre helyi szinten reagálni nem könnyű.

Az érintett korosztály, a mai kiskamaszok a Z és Alfa generáció tagjai. Ők azok a gyerekek, akik az információs forradalomba születtek, és ez jelentős hatást gyakorol mindennapjaikra. Átalakult időháztartásuk, családi, iskolai, munkaerő-piaci státusuk, másként osztják be, másra használják szabadidejüket, más az információszerzési és a kommunikációs stratégiájuk, és mást jelent nekik a kapcsolat, a közösség, a szórakozás, a tanulás fogalma is.

Egy 2012-es ifjúság körében végzett felmérés a szabadidő eltöltésének változásait vizsgálta a különböző generációknál. A felmérés eredménye a Z generációnál már egyértelmű eltolódást mutat az online szabadidős tevékenységek felé. Az aktív szabadidő háttérbe kerülését jelzi, hogy a Z generációs fiatalok kimozdulás helyett hétvégén is szívesebben maradnak otthon. A barátoknál töltött idő inkább a hétféteken jellemző, ám az is látható, hogy a kortársakkal megosztott szabadidő összességében nagyobb hangsúlyt kap a Z generáció fiataljainak körében, mint az Y generáció életében. Az utcán, a köztereken való időtöltés, valamint a bevásárlóközpontok világa is csupán a korosztály egy csekély töredékét vonzza. Ahogyan a szórakozóhelyek látogatása is szinte mérhetetlen a legkedveltebb szabadidős terek rangsorában.

A Z generáció fiataljainak ötöde a szabadidejét a leginkább semmittevéssel tölti. A generáció sajátos jellemzője a televíziózással és az internetezéssel töltött idő dominanciája. Az online tér kínálja elfoglaltságokkal szemben a sport jóval kisebb, míg a kirándulás kifejezetten csekély szerephez jut. A vizsgálat szerint az is nyilvánvaló, hogy az olvasás vagy a

zenehallgatás is csupán a Z generációs fiatalok töredékének jelent gyakori szabadidő-eltöltési módot. A világháló nyújtotta lehetőségek idő és térbeli korlátlanúságát maximálisan kihasználják a hagyományos információgyűjtési, művelődési, szórakozási lehetőségekkel szemben.

Ez a vizsgálat az Alfa generációt nem tekinti önálló generációnak, mivel egy generációváltás 15-20 év alatt megy végbe. Az Alfások pedig a 2010 után születetteket foglalja magába.

http://real.mtak.hu/62424/7/21_AdamN_mediakutato.pdf

Már a Z generációra is jellemző, hogy online kommunikálnak, az Alfáknál ez még inkább hangsúlyos. Mivel szinte csak a virtuális tér képes felvenni igényeikkel a harcot, sok esetben a személyes kapcsolataik is háttérbe szorulnak, kevesebb az „offline térben” kialakított kommunikáció. A pszichológusok úgy gondolják, hogy ez a korosztály lesz minden idők legmagányosabb generációja. Jövőkutatók szerint az alfák sokkal kevesebbet kommunikálnak majd az offline közegben, és kevesebb személyes kapcsolatot alakítanak ki környezetükkel.

https://panpeterstop.blog.hu/2017/11/10/alfa_639

Mindezen nehézségek ellenére, a fiatalok megszólítása és bevonása érdekében célul tűztük ki egy olyan helyiség létrehozását, ahol a berendezés, az eszközök és a szolgáltatások is a célcsoport igényei szerint vannak kialakítva. Ezért kérdőíves felmérés útján próbáltuk feltérképezni az igényeiket.

A kérdőívet 5-8. osztályos gyerekek töltötték ki könyvtári csoportfoglalkozások alkalmával. Az információk összegyűjtéséhez feleletválasztásos és nyitott kérdéseket alkalmaztunk, minden kérdésnél több válaszlehetőség is megjelölhető volt. Lehetőséget adtunk az egyéni és csoportos kitöltésre is. Utóbbi módszer nem bizonyult sikeresnek, mert több esetben nem jelölték meg a kérdőíven, hogy a csoport tagjai közül az adott kérdésre hányan szavaznak egy bizonyos válaszra. Ezért az értékelésnél ezeket egy fő válaszaként értelmeztük. A kérdőívet így összesen 147 fő töltötte ki.

Az első kérdés a kiskamaszok számára kialakított térben megvalósítandó szolgáltatásokra vonatkozott. Tíz válaszlehetőséget kínáltunk fel, ezenkívül további ötletek megfogalmazására is lehetőség volt. A wifi használatot tartották a legfontosabbnak, 71% jelölte meg. A

felmérésben résztvevő generációk számára az internet és online platformok használata elsődleges fontosságú, életüket „bedrótozva” élik. Emiatt a wifi elérés, ha úgy tetszik alapvető szükséglet számukra.

A válaszadók 63%-a szívesen hallgatna zenét a tini térben. A filmnézésre, mint a könyvtárban szívesen végzett tevékenységre 59% szavazott. 54% szeretne lazulni a tini térben, 50% pedig beszélgetésre venné igénybe a helyiséget. A könyv és újság olvasást valamint kölcsönzést a megkérdezettek 38%-a jelölte meg. Tanulásra, társasjátékozásra, kézműveskedésre 30% használná szívesen a tini teret.

A kutatók nagy esélyt látnak rá, hogy az Alfa generáció célja a tanulás lesz. De nem az iskolai rendszerszerű oktatási módszerre gondolnak a szakemberek, hanem az autodidakta tanulási technikákra, amelyeket a digitális térben is könnyen meg tudnak valósítani. Az ismeretszerzés forrását a Google-ban, Youtube-ban és influencers kortársaikban látják. Ez egy önképző generáció lesz, amely saját magát fejleszti majd a technológia segítségével. Ebben a folyamatban kellene a könyvtár mint fizikai tér szerepét megtalálni, vagy egyre inkább a digitális tartalomfejlesztésre helyezni a hangsúlyt.

A felkínált lehetőségeken kívül a következő javaslatokat kaptuk a tini tér szolgáltatásait illetően: mangák is legyenek, laptopok beszerelése, játék, telefonozás, olvasás, számítógépezés, videójátékozás, programozás, NFT készítés. Látható, hogy az igények többsége is az online világhoz kötődik.

A fiatalok számára kialakított tér berendezését illetően nyolc válaszlehetőséget adtunk meg, ezek közül több is megjelölhető volt. A legtöbb szavazat a babzsákra érkezett, a gyerekek 78%-a szavazott rá. 71% tartotta fontosnak, hogy a tini térben legyenek laptopok és puffok. Led TV-t a megkérdezettek 66%-a szeretne a helyiségbe, tabletet 57%. Az offline szórakozási lehetőségek közül a dartsot választották a legtöbben, 54% jelölte meg. Fotófalat 38% szeretne, táncszőnyeget pedig 18%.

A megkérdezettek által felsorolt egyéb eszközök a következők voltak: gamer PC, kanapé (2), xbox (3), kis fotel, csocsó (2), led fény (2), kondigépek, tükör, térkép, óra, klíma, sátor,

olvasószőnyeg, pingpong asztal, NFT a falra (3), takaró, párna, fülhallgató. A véleményekből leginkább az látszik, hogy a fiatalok egy kényelmesen berendezett teret szeretnének, ahol különböző eszközök segítségével kapcsolódhatnak a világhálóra.

Megkérdeztük, hogy milyen programokon vennének részt szívesen a könyvtárban. A megadott lehetőségek közül a legtöbben a zenei klubot választották, 52% szavazott rá. Ezt követte az E-bajnokság 40%-kal, a képregény klub 35%-kal, az anime és minecraft klub 34%-kal. Kézműves foglalkozást a gyerekek 27%-a szeretne. A puzzle klubot a válaszadók 26%-a, a könyvbemutatót és legó klubot 25% választotta. Közös mandala színezésben 23% venne részt, a manga klubra pedig 18% szavazott.

Egyéb javaslatként a következő programokat nevezték meg a gyerekek: sport klub (2), könyvklub (3), sakkozás, közönségtalálkozó, football klub (2), varró klub (2), gitár klub, metál klub, Wattpad (A Wattpad egy ingyenesen használható közösségi hálózat, melyen amatőr és professzionális irodalmi műveket lehet megosztani és olvasni, valamint segítséget kérni vagy nyújtani az írással kapcsolatban. Több befutott író a Wattpadon kezdte karrierjét. A Wattpadnak több, mint 40 millió regisztrált felhasználója van.)

Vetélkedők, szubkultúrák filozófiáiról szóló könyvek, pl. gördeszkás kultúra, stranger thing klub, vita klub, főzős klub, táncos klub, evős klub, rajzverseny, festő foglalkozás, telefon klub, programozó klub, fotó klub (2), illusztráció rajzolás könyvekhez, lovas könyvek és képregények klubja, triatlon, gamer klub, tánc klub, Brawl stars klub, Fortnite klub, társalgó klub.

Az ötletek között szerepelnek olyanok, amelyek már megtalálhatók könyvtárunk programkínálatában, vagy egy-egy foglalkozássorozat tematikájában, ezért ezek megerősítésül szolgálnak a folytatást, fenntartást illetően. Számos felvetés azonban nem értelmezhető könyvtári környezetben. Átgondolandó esetleg a gyerekeknek szóló könyvklub ötlete, habár korábban volt ilyen jellegű kezdeményezésünk (biblioterápia gyerekeknek), ami az érdeklődés hiányában nem volt fenntartható.

A gyerekek véleményt alkothattak arról is, hogy kik azok a híres magyar személyek, akikkel szívesen találkoznanak a könyvtárban. A válaszok alapján ezen generációknak a hírességekről

HAMVAS BÉLA VÁROSI KÖNYVTÁR
TISZAÚJVÁROS, SZÉCHENYI U. 37.

alkotott képe is jelentősen változott. A felsorolt személyek többsége influenszer, youtuber vagy gamer. Szívesen találkoznának zenészekkel, zenekarokkal, sportolókkal, színészekkel. 2 fő válaszadó általánosságban említette az írókat, a hírességek közül pedig Leiner Laura kapta a legtöbb szavazatot, őt 13 fő javasolta.

Az utolsó kérdésben a tiniknek kialakított tér elnevezésére vártunk javaslatokat. A következő releváns válaszokat kaptuk: Nyugalom tér (2), Álom kuckó, Pihenő sziget, Tini tér (3), Tini barlang, Tini sarok (3), Menedék, Tini tanakodó.

Összességében az látható, hogy a mai kamaszok és kiskamaszok életvitele nagymértékben változott, jobban kötődik az online térhez, mint a fizikai terekhez. Ezért megszólításuk és a számukra érdekes és a könyvtári profilhoz is illeszkedő szolgáltatási tartalmak megtalálása nagy kihívás. A kérdőív egyik kérdése sem irányult arra, hogy amennyiben létrejönne egy az igényeik alapján kialakított tér, aktívan használnák-e azt. Vagy csak megosztották a véleményüket, de könyvtár látogatási szokásaikon ez nem változtatna. Az alábbi válaszok egyértelmű utalások erre a kérdésre: Manapság nem divat a könyvtárba járás! Inkább menj el a barátaiddal!, Ne olvass, inkább játssz a barátaiddal!

2022. június 15.